

Temeljem članka 29., stavak 1., alineja 10. Statuta Hrvatskog planinarskog saveza, Skupština Hrvatskog planinarskog saveza 2. travnja 2016. donosi:

PRAVILNIK O OPĆOJ PLANINARSKOJ ŠKOLI U HRVATSKOM PLANINARSKOM SAVEZU

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Opća planinarska škola temeljni je oblik školovanja u Hrvatskom planinarskom savezu (HPS). Jedinstven sustav školovanja kadrova prihvaćen je na XII. Skupštini PSH-a 1985. godine. Njegov sastavni dio je i opća planinarska škola, koja se provodi po planu i programu propisanom u ovom pravilniku.

CILJEVI

Članak 2.

Opća planinarska škola predstavlja osnovu za školovanje kadrova u organiziranom hrvatskom planinarstvu jer omogućuje stjecanje općih znanja i vještina iz područja planinarstva. Njezin jedinstven program omogućava postupno i kvalitetno pripremanje članova za nastavak školovanja te pruža osnovu za siguran i svrsishodan boravak u planinama te djelovanje unutar planinarske udruge, u skladu sa željama pojedinca i sredine u kojoj djeluje.

ORGANIZATOR

Članak 3.

Organizator planinarske škole može biti isključivo planinarsko društvo/klub (jedno ili više zajednički) ili županijski/gradski planinarski savez registrirani u HPS-u.

MINIMALNI PLAN

Članak 4.

Minimalni plan opće planinarske škole sastoji se od ovih predmeta, predavanja i vježbi:

	predmet	predavanja (sati)	vježbe (sati)	izlet (dani)
1.	Povijest planinarstva			
2.	Planinarska organizacija			
3.	Poznavanje planina			
4.	Zaštita prirode			
5.	Meteorologija			
6.	Oprema			
7.	Pripreme za odlazak u planinu			
8.	Boravak u planinama			1 dvodnevni izlet
9.	Kretanje u planinama			3 dnevna izleta
10.	Opasnosti u planinama			
11.	Prva pomoć		2	
12.	Osnove spašavanja i HGSS		2	
13.	Korištenje tehničke opreme	2	5	
14.	Orijentacija	2	2	1 dnevni izlet
15.	Osnove speleologije	1		fakultativno izlet
	UKUPNO	17	11	6 dana izleta

NASTAVNE TEME

Članak 5.

Program škole treba sadržavati sljedeće nastavne teme:

1. *Povijest planinarstva*: početak i razvitak planinarstva, alpinizma, planinskog skijanja i ostalih planinarskih specijalnosti, planinarska organizacija od osnutka do danas, kod nas i u svijetu;

2. *Planinarska organizacija*: svrha i ciljevi, struktura (planinarsko društvo, županijski i gradski savezi), HPS, UIAA, članstvo (prava i dužnosti), planinarska etika;
3. *Poznavanje planina*: postanak, reljef, osnovni zemljopisni pojmovi, svjetska gorja (po kontinentima), hrvatske planine;
4. *Zaštita prirode*: uloga i zadaće planinara u zaštiti planinske prirode, zaštićena planinska područja u Hrvatskoj, Zakon o zaštiti prirode;
5. *Meteorologija*: faktori vremena (temperatura, vlaga, tlak zraka, oblaci), atmosferske pojave, vremenske prognoze, klima, vremenska obilježja u visokogorju i aklimatizacija;
6. *Oprema*: osobna i zajednička oprema, tehnička oprema, izbor opreme prema vrsti i težini uspona, održavanje i čuvanje;
7. *Pripreme za odlazak u planinu*: psihička i fizička priprema, izbor cilja, planinarska literatura, izbor hrane i opreme za turu, uključivanje u već organizirane akcije, planiranje i organiziranje izleta ili ture, planinarska fotografija;
8. *Boravak u planinama*: specifičnosti dužeg boravka u planinama, planinarski domovi i kuće (kućni red, ponašanje u slučaju nedostatka prostora, minimum vode, mogućnosti prehrane), skloništa, logorovanje i prinudno bivakiranje, higijena u planinama;
9. *Kretanje u planinama*: osnovna pravila za kretanje, uspon i silaz, tehnika, brzina, ritam, odmor i odmorišta, karakteristike terena, obilježeni i osigurani planinarski putovi (markacije i markiranje), planinarske obilaznice, vođenje planinara, odnos vodiča i skupine;
10. *Opasnosti u planinama*: objektivne i subjektivne opasnosti, otklanjanje i izbjegavanje opasnosti, signalizacija u slučaju opasnosti ili nesreće;
11. *Prva pomoć*: smisao prve pomoći, nadziranje glavnih životnih funkcija, sprječavanje četiri glavne opasnosti (šok, krvarenje, gušenje, infekcija), ozljede i način pružanja prve pomoći;
12. *Osnove spašavanja i HGSS*: obavješćivanje o nesreći, organiziranje spašavanja, transport unesrećenoga, Hrvatska gorska služba spašavanja, spašavanje u inozemstvu;
13. *Korištenje tehničke opreme*: upoznavanje s opremom (klin, uže, sponka, cepin, dereze), izrada čvorova (vodički, bulin i dr.), navezivanje na uže, kretanje u navezu, korištenje principa »tri čvrste točke« pri kretanju po strmom terenu;
14. *Orijentacija*: strane svijeta, približna orijentacija prema terenu, kretanje uz kartu i kompas, topografski znakovi, mjerilo, određivanje visine i profila terena, korištenje GPS uređaja;
15. *Osnove speleologije*: pojam speleologije, povijesni pregled, oblici u kršu (površinski i podzemni), osnovna speleološka oprema, istraživanje speleoloških objekata, zaštita špilja i turizam. Po mogućnosti posjet jednoj turistički uređenoj špilji.

VODITELJ

Članak 6.

Voditelj opće planinarske škole može biti samo iskusan planinar sa završenom općom planinarskom školom u HPS-u. Voditelj određuje predavače, izvoditelje vježbi i terenske nastave, način ispita i provjere znanja na kraju škole te imenuje ispitivače.

Ako u planinarskoj udruzi koja je organizator opće planinarske škole nema na raspolaganju nekih od navedenih vrsta nastavnog kadra iz članka 6. ovog pravilnika, organizator škole može angažirati kadrove iz neke druge planinarske udruge registrirane u HPS-u, zatražiti ih od najbliže stanice HGSS-a ili zatražiti pomoć od Komisije za školovanje HPS-a.

NASTAVNI KADAR

Članak 7.

Nastavni kadar na općoj planinarskoj školi čine:

- instruktori HPS-a
- stručni planinarski djelatnici (iskusni planinari iz matičnog društva/kluba, alpinisti, speleolozi, vodiči),
- čuvari planinske prirode,
- članovi HGSS-a,
- liječnik za predmet »Prva pomoć«,
- gorski spašavatelj za predmet »Osnove spašavanja i HGSS«.

Osim liječnika, svi ostali iz nastavnog kadra moraju biti članovi planinarskih društava/klubova registriranih u HPS-u, a u programu škole stručni nazivi nastavnog kadra mogu se navoditi samo ako su stečeni u HPS-u ili HGSS-u.

POLAZNICI

Članak 8.

Polaznici opće planinarske škole mogu isključivo biti članovi osnovnih planinarskih udruga članica HPS-a s plaćenom članarinom za tu godinu i s navršenih 15 godina, a do punoljetnosti potrebna je suglasnost roditelja ili staratelja. Uvjeti i organizacija planinarske škole za polaznike do 15 godina starosti uređena su Pravilnikom male planinarske škole u HPS-u.

ZADAĆE ORGANIZATORA

Članak 9.

Organizator opće planinarske škole snosi odgovornost za njezinu kvalitetnu i sigurnosnu izvedbu te određuje cijenu školarine.

Organizator škole dužan je voditi sljedeće evidencije:

- popis polaznika
- popis predavača i instruktora,
- popis polaznika koji su s uspjehom završili školu.

U uvodnom satu polaznike treba upoznati sa svrhom, zadaćama i metodama rada te obvezama koje proizlaze iz programa. Sadržaji su odmjereni prema stupnju osposobljavanja i treba ih obrađivati na pitanjima koja su polaznicima bliska, na pojednostavljen i sažet način. Treba izbjegavati primjere u složenoj i nedostupnoj situaciji. Program treba ostvariti tako da se u najvećoj mogućoj mjeri sadržaji zorno osmišljavaju i usvajaju. Dio sadržaja mora se ostvarivati u planini. U provedbi programa treba dati dovoljno informacija o planinarskoj literaturi i poticati na korištenje literature. Sadržaji predavanja su ograničeni brojem sati i zato treba racionalno koristiti raspoloživo vrijeme. Predavača uputiti da se prema mogućnostima, koriste raspoloživim sredstvima (projektor), a također da reagiraju na pozitivna iskustva polaznika i primjenjuju ih u nastavi.

VERIFIKACIJA

Članak 10.

Verificirana opća planinarska škola u HPS-u je ona čiji organizator prije njezinog početka Komisiji za školovanje HPS-a dostavi:

- plan škole s terminima i satnicom predavanja,
- popis predavača,
- popis svih terenskih vježbi (izleta) te instruktorima na njima.

ZAVRŠETAK ŠKOLE I DIPLOME

Članak 11.

Po završetku škole organizator je dužan poslati Komisiji za školovanje HPS-a popis polaznika koji su s uspjehom završili opću planinarsku školu, a nakon toga Komisija bez naknade organizatoru dostavlja potreban broj službenih diploma Hrvatskog planinarskog saveza za uspješno završenu opću planinarsku školu. Diplomu potpisuju voditelj škole i ovlaštena osoba HPS-a.

DALJNJE ŠKOLOVANJE

Članak 12.

Daljnje školovanje u HPS-u, a za čiji je upis uvjet uspješno završena opća planinarska škola, moguće je samo za polaznike koji imaju diplomu HPS-a o završenoj planinarskoj školi, odnosno ako je ta škola verificirana u Komisiji za školovanje HPS-a.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 13.

Pravilnik o općoj planinarskoj školi stupa na snagu danom donošenja.

Predsjednik Hrvatskog planinarskog saveza
prof. dr. sc. Hrvoje Kraljević